١٢٨٨ ՇԱԳԱՆ ՀԱ ԱԼԱԹՈՒՐԳԱ

ՕՆ ՏՕԳՈՒԶՈՒՆՃՈՒ ՍԼՆԼ ՆՈՒՄԷՐՈ 982 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 23 ՃԻՄԱ ԷՐԹԷՍԻ 1871

ԱԼԱՖՐԱՆԿԱ 4 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 1871

ՄԷՃՄՈՒԱԾԸ

ՀԱՎԱՏԻՍ

Իշ պու Մէճմուապը Հավատիս, հեր հաֆթա ճումաս երթէսի կիւնէրի պէյլիք նիւսխէսի, սայիր կիւնէր Բուզնամէսի նէշը օլունճագ տրը։

Սէնէլեայի բէշին Բուզնամէսի իլէ 150 ղրշ.
Ալթը պալըզը քէզալիք . . . . . 80 »
Իւչ պալըզը քէզալիք . . . . . 45 »
Մէճմուանրն թանէսի 40 վէ Բուզնամէ 20 փրյ.
Տաշրայար իչիւն պէհեր նումէրօսունա փոսթ ախանէ ուճրէթի ալընճագը խասսէթէն պէյան օլունուր։

Իլանաթրն պէհեր սրրասը պիր տէֆալըգ 5 ղրշ.
Իքի տէֆա իչիւն պէհեր տէֆասընա . . 2 »
Իւչ տէֆա իչիւն պէհեր տէֆասընա . . 1½ »
Իւչ տէֆատան զիատէ օլան, վէ զայէթ ուզուն իլանաթ իչիւն այրըճա բ[illegible]ալըգ օլունուր։
Տաշրայարտան կէլէն [illegible]պ վէ իլանաթրն բոսթա մէսարիֆլէրի [illegible]ալէրին իւզերինէ օլտուզու պու մանալ[illegible]ունուր։

ՈՒՄՈՒՐՈՒ ԲՈԼԻԹԻԳԻՅԷ, ՊԷԼԷՏԻՅԷ, ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ՎԷ ՄԷՎԱԾԸ ԵՎԱՓԻԱՅԸ ՍԱՅՅԻԲԷՅԷ ՄՈՒԹԱԲԱԼԻԳ ՎԱԶԶԷԹԱ

ԱՍԻԹԱՆԷ 23 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ

Ա. Զ Դ

Ամոյս 25 ին երկուշաբթի օրը՝ Տէր Կոմիտասայ Երանելոյ նահատակութեան տարեդարձն ըլլալով, առաւօտեան ժամը 4 ին, Սամաթիոյ յանուն Ս. Յովհաննէս Կուսին Նուիրեալ աղջկանց Եկեղեցւոյ մէջ, Արհիեպատիւ Իգնատիոս Ամասիոյ Արքեպիսկոպոսը՝ հանդիսաւոր ճայնաւոր պատարագ պիտի մատուցանէ, 'ի ներկայութեան Գերերջանիկ Հոգևոր Տէր Յակոբայ Պետրոսի Թ. Կաթողիկոսի և Պատրիարքի Տանն Կիլիկիոյ։

Եւ եռաբը, ըստ սովորութեան, Երանելւոյն Շերմին վրայ տօնախմբութեան հանդէսը պիտի կատարուի։

Ուստի, Եկեղեցւոյս Երեսփոխան Կէօչէյեան Մեծապատիւ Յովսէփ Էֆէնտին և Հոգաբարձու իշխանք, առաջիկայ տոնական կը հրաւիրեն Ձեր բարեպաշտութիւնը՝ որ իւր ներկայութեամբը բարեհաճի պատուել նոյն հանդէսը։

18 Հոկտեմբեր 1871.

Պոնտան ազատմ մի քէրրէր զաղէթամբղտա իլան օլունան Ց. Սարբյան նամ թարիխիէր, պու տէֆա իթթիֆաղը Մագսիմօ իլէ չէրիք օլուպ, Փարիս, Լօնտրա վէ Վիէննասընն էն մէնչուր ֆասլրիզաղարընտան էնվալի տիւրլի տէօչէմէլիք դումաչլար, փիրինճ վէ տէմիր դարիօղլար, վէ հէր ճինս սանատպիլէր պուրօ վէ լավմանօ վէ մէնչուր այնալար, վէ սայրը իսանէլէրի թէզկէն իթմէք իչին տիւրլի լէվազիմաթ հազրը պուլունուպ, էհվէն պէհա իլէ սաթըմադտա օլտուզու, վէ պունտան մատաէ տուվար քեսանասընրն ճէսիմ պիր տէփտիթօսու տախի մէվճուտ պուլունտուզու, վէ հազրը պուլունան մանէլէրտէն մատտա սրմարլանտըղը անտէ պուրատա տախի եարբլաճաղընը, վէ Էրզրում իչին պու մալէրէ տայրը հէր նէ սըֆարը օլուր խէ, պիր քիւչիք գօմիսօն իլէ վազթընտա եէթիշտիրմէքլիյի տախի թէահհիւտ իտէր։

Մումայէյհին տիւքքանը թէզկէ ճիվարընտա, դարաղոլ պրրասընտա 486 նումէրօ տուր, թէշրիֆէ բաղղէթ պույուրան ղէվրթը մի թէպէրէ, կէրէք էհվէնիյէթի խուսուսունտա վէ կէրէք մալէրին թէմիզլիյի հազրընտա խօշնուտ օլմասընը խասսէթէն իլան օլունուր։

Բէր Խասէնթին, Սիւնիսատ ազա օլունան մէճլիսի ուսմանտէ իրատ իթթիֆի նութգ տուր։

Ամիտ զաթօլիքլէրին Միւնիսատ ազա իլէ մէճլիսի ուսմանտէ Բէր Խասէնթին իրատ իլէ ալի նութգունդ պաղը ճիւմլէլէրինի Միւնիսատէն եաղըմըշ օլտուզու հալտէ կէչէն պրինիսիպիզատ տերճ ու պէյան իլէ միշ, վէ մէնսիսնէօրու մումայէյհին թէքմիլ նութգու պու տէֆա ժուրնալ ատ Տէտա զաղէթասընտա նէշը օլունմուշ, վէ պունուն էհէմմիյէթատէն օլտուզունան, թէրճիւմէսինէ իսթիհսար ղըլընը։

« Էֆէնտիլէր,

« Պիր Ալման մէճլիսինտէ Ֆրանսըզ լիսանը իւզրէ, քէլամէ ազաղ իլէ սիկիրմանտ եիւրէյիմ չըղար վէ թէաճճիւպիմի մուճիպ օլուր։ Ալէմանեա իլէ Ֆրանսա արասընտա վուղու պուլան տէհշէթլի մուհարէպէտէն սօնրայը քիմսէ պէնտէն ղիյատ էսէֆ իթմէտի։ Մուհարէպէի մէղքիւրէ, պիրինճի բէյլսէ խիթապէն պիր տախիլի մուհարէպէ տիր, չիւնքի, պու կիւնքի կիւն օղրթատա օղթարզ մուհարէպէ իսիմէյօր։ Վէ իշ պու տախիլի մուհարէպէ սէպէպի իլէ, հէման միւթթէֆիգ դաղմայա իհթիյաճլարը օլան Լիբոպանը իքի տէվլէթլէրի, եէքտիկերի ալէյհինտէ սիլահլանմայա գըյամ իյլէմիշլէր։ Վէ եէնէ մուհարէպէի մէղքիւրէ, խրիսթիյանլար արասընտա վուղու պուլան քեաֆֆէի մուհարէպէլէրինէ էն ֆէնտը օրմուշ, վէլ հասըլ էկէրչի պիթիւն էֆքեարը՝ սատաղաթ իւզրէ պէյանէ պանա միւսատտէ օլուրտա, պու մուհարէպէ կէրէք եէնէնլէրէ վէ կէրէք եէնիլէնլէրէ զարարը օլտուզունու տէրիմ, իշ պու մուհարէպէնին զուհուրինտէն վէ տահա էյիսի օվաղըթ զանն օլտուզու կիպի, ուֆուզու բօլիթիզատա պիր սիյահ պուլութ հէյէթինտէ կէօրիւնիւշինտէն պէրու, պունա դարշը կէլմէքտէն տուր օլմասը։ Էֆէնտիլէր, պէնիմ, պուրատա իշլինիզատ պուլունմամ, խրիսթիյան ղավմարընին հալը ինթիզարինը հուսուլա կէթիրմէք խաթէյէն իմտատակլարընը էֆքեարը խասիմանէսի ալէյհինտէ պիր բրօթէսթօ տուր։ — « Խունրիզ ատատիր, պէնտէն եիրագլանը »։

« Խուսուսի իլէ ատր խաթը Լատերիմ քի, քեաֆֆէի խուսուսի օլան վաթանպարատան եիւքսէք պիր վաթանը ուսմումի վար տը, վէ պու տա Գաթօլիք քիլիսէսի տիր։ Վաթանը ուսմամի Եանի նէ Ֆրանսանրն ֆէլսաֆէթլէրի, նէ Ալէմաններանրն մուզաֆֆերիյէթլէրի վէ նէտատ հազրը բանադրանքլար, քիլիսէյի սէվմէք վէ օնա խըտամէթ իթմէքտէն պէնի մէն իսէմիյէճէքլէր։ Նէ Պէրլին վէ նէ Փարիս վէ նէտատ Բօմա պէնիմ պուրայա կէլմէմէ միմանատի խէմէղլէր խի։

« Էֆէնտիլէր, պէնի պուրայա ճէլմէ իսէն խուսուս վէ սիլին թէչէպպիսիս իւզերինէ տիդդաթըմը տավէթ իտէն մատտէ, պունուն քեամիլէն Գաթօլիք սրֆաթը պուլունմասը տը։ Պունուն միճիսի օլուպ, իտարէսինէ մէմուր օլաճագ օլան եիւքսէք էֆքեարը քիմսէնէլէրտէն մալիմաթըմ օլարագ, սրֆաթը մէղքիւրէ հազրընտա չիւպհէմ օլմազ իսի։ Վէ չիւնքի պունտան պիր դաչայ մուդատտէմ պիր ինկիլիզ վէ բրօթէսթան նաթրը հազրընտա օլան ալդըշլարը շլար էնտասընտա, Ալամանլարրն իչինտէ սահիպ զամիր վէ էհլի մալիմաթլարրն պաշլըճասը օլտուզունու պէյան իթթիֆիմ զաթը վէ իշպու թէչէպպիսիս դըյամ իտէնլէրին պիրինճիսինի քէնտիմէ էֆէնտի վէ տօսթ տատ իյլէտիյիմէ իֆթիխար իյլէրիմ։ Հազրդաթը հալէ մուղիրը պիր սէօղ կէչտիրտէ, դօլայճա իթթիֆադ իտէնլէր, իտֆիֆ վէ հիյլէքեար էֆքեար տահիպի օլան քիմսէնէլէր օլուպ, սիղլին իշ պու մուամէլէ վէ թէչէպպիսինիզատ, էտատը մատտէ օլան Գաթօլիք սրֆաթընը ճէրհ իթմէք, վէ օնա, միլլէթճէ վէ մուհադդար պիր սուրէթտէ իտարէճէ օլան սայիր պիր էֆքեար աթֆ իյլէմէք իչին հէմէֆքեար պուլունոյօրլար։ Լէկերչի իշ պու թարիղէ միւվաֆֆիգ օլունուրտա, տէյիլ Ֆրանսատա իլլա պիթիւն տիւնեատա էֆքեարը մէղհէպիյէ վէ սէրպէսիյէճէ օլան թէվէճճիւհաթրա սիղլին մաղհար օրմանճըղա թէշէպպիս դէլլընը։ Շիւպհէսիզ, պիր սէօղլէ, հարէքէթի մէղքիւրէ Ալամանեայա այիտ օլուպ, սիղլին ալիմ Ցար իւլ ֆիւնուն մէքթէպլէրինտէ վէ սիղլին սաարդ վէ թէպտիլի միմքինտիզ օլան վիճատանլարընընղտա վիճուտ վէ նէշվ ու նիւմա պուլմուշ, վէ օն տօղուզունճու տարտտա Ալէմաններանրն էն բայտար վէ լէքէսիզ շան ու իֆթիխարլարընտան պիրի, հազրդաթէն օնա պիտ օլաճագ տը։ Զիւնքի պունուն եաղընը, քէնտիսի իչին տէյլ իլլա Լիբոպայա վէ պիթիւն տիւնեայա շումուլի օրմասընտա սէպէպ օլտուզու իչին։ Վէ թապի պուլունտուզունու հիւքիւմէթլէրին թուսթաճաղը թարիղէ կէլինճէ, մապէյնինիզատ ճէրէյան իտէն միւճատէլաթի վէ դարարյարտա միւտսէլէ իթմէք խուսուսընտա պուլունմայարագ, օնրար, քէնտի դաթօլիք թէպպարընրն հուդուգունու հիմայէ, վէ բարաս վէ ճէսմանլէրին հայիդ օլտուզու հուդուդու, դուվվէի մատտիյէ խաթիմալ իթմէմէք իւզրէ, աղչէտիա վէ աղ զալիմ օրմայան թատտիյաթա դարշը մուհաֆաղա իթմէյի վաղիֆէ խինէճէքլէրինէ իմմիաղը ըարմ։

« Խրիսթիյանլըղը էն լէքէսիզ ատրլարատա, սատրգ վէ վէֆատար Գաթօլիքլէր, քէնտի թարբնարգլարը միհրապարը պաթթալ իթմէք խաթէյէն խայլի նուֆուզքեար բաֆիրզիլէրէ դարշը պութբէրէսթի իմբէրաթօրլարընտան պիրէ հիմայէ թալէպինէ թէրէտտիւտ իթմէտիկէր։ Պէն մէմուլ խտէրիմ քի, սիղլին թապի պուլունտուզունուզ հիւքիւմէթլէր, թահթը ճէպրատ պուլունան վիճատանլէրինիզ սերպէսիյէթինի հիմայէ իչին հազրանկէթի էյէ ալաճաղ, վէ պա խուսուս, քէնտի քէնտիլէրինի վէ տէվլէթի վէ ճէմիյէթի պէյէսիյէյի մուհաֆաղա իթմէք իչին կէրէյի կիպի արիֆ օլմաղը տըրըր։ Պէն քիլիսէնին թէատտիյաթընա դարշը տէյիլ, — քիլիսէ սուա թէատտիյաթտա պուլունմաղ — իլլա պիր էյամ քիսիսէ վիճուտա պուլմայա մուվաֆֆագ օլան ֆրդանրն քիւսթախ վէ եավատ ֆիլիթնէքեար տէսիսէլէրինէ դարշը տէյէճէյիմ։ Սիղլին հիւքիւմէթլէրինիզտէն պէքլէսիյինիզ չէյ պու օրուպ, ղիյատէսինի դապուլ իտէմէզսինիզ։ Սիղ, սիղի պունտան ղիյատ իտտաաբա սէվգ ու թէշվիգ իթմէք խաթէյէն քիմսէտէն տավանրդը աշիքեար վէ թէէսիրլի սուրէթտէ այրընը։

« Իւլթրամոնթէնլէր, պունու պիր թէատտի ատտ իտէրէք, պիղի եաղնը ղ եէրէ թէքտիր իտէյօրլար, ֆազաթ քէնտիլէրինին պաշղա պիր չէյ եարարղլարընը ունուտտայօրլար։ Պունլար տէյիլ մի տիրլեր քի, ճիսմանի պիր էլլին, մէվատտը բուհանիյէ վէ բասպանիյէ օլան միւտաֆէէսինի դայիտէի տինիյէ սըրասընա կէչիրմէյէ իղտամ իտէյօրլար։ Պունլար տէյիլ մի տիրլեր քի, հիւքիւմէթի ճիսմանինէտ հիւքիւմէթի բուհանիյէյի պիր ալէթ կիպի կէօսթէրիյօրլար, վէ ատհիհէն Գաթօլիք օլան բրէնոի անճագ պիր ժանտարմ վէ պէլքի իճապը հալտէ, ֆիլ իսէնին ճէլբաղը աղնայօրլար։ Պունլար տէյիլ մի տիրլեր քի, Յոր քիլիսալընրն Սաթանը կիպի տրղ իւզերինէ կէղիյօրլար, քի պու մաղուլ նաղարիյաթը ֆիկրէ կէթիրմէք, վէ քէնտինէ դուրան իթմէք նիյէթի իլէ, հէմ ճիւնհա օրմադ իչին տիւնանրն պիր քէօշէսինտէ կէրէյի

կիպի քէօր վէ եախօտ զայիֆ պիր հիւքիւմէթ պուլսունլար։

“Էֆէնտիլէր, պիզէ կէլինճէ, պիզ, 1864 սէնէսինին Սիլլապուսունուն շակիրտլէրի վէ Աւսթրիա Գօնգօրտասը թարաֆտարլարը տէյիլիզ, վէ մէնաֆիի ըուհանիյէ բէրտէսի ալթընտա էօրթիւլմիւշ օլարագ, հիչ պիր կէօնա բօլիթիգաճա իսլահաթա թէշէպպիւս իթմէյիզ, վէ պէցլէ պիր նէյէթ իլէ պիզի գուլլանմայա քիմսէյէ միւսաատ իյլէմէյէճէյիզ տիր։ Պիզիմ եուլընը պիր նէյէթիմիզ վար սը սատի, ամթալարը-մըզըն թէրք, [illegible] օլտուղու վէ վալիտէլէրիմիզին, սինին սէպալէթիմիզէ վէ միւտերրիսլէրիմիզին, մէքթէպլէրիմիզէ վէ բաբասալարընընին քիլիսէլէրիմիզէ պիզէ էօյրէթմէք-լէրի տինի Դամթալիքէյի մուհաֆազա իթմէք, վէ պիզի ալթընտա մահվ իթմէք իսթէտիքլէրի էնգաղլարը տիպկնատ, քիլիսէյի խէլաս իսէրէք պիզ զամթ քէնտիմիզի խէլաս իյլէմէք տիր։

“Խայր, պէնիմ հէմէֆքեար օլտուղում հարէքէթ, պիր միլլէթ այիա պիր տայիրէտ մահտուտ օլմայընչ, ալէմին հիչ պիր հիւքմտարընին իսթալընը գապուլ իսէմէղ, բօլիթիգաճա սէրպէսթ տիր վէ մէղհէպճէ տէ Դամթալիք տիր։

“Պու պապատ էֆքեարը ումումիյէնին չայանը թայիպ պիր եէրի եօգ. չիւնքի էֆքեարը ամմէ, սիզէ վէրիլէն “Ամիդ Դամթալիքլէր” նամընը թաստիգ իյլէտի։ Իշ պու սատէ լաֆզ իլէ, Ցիսուս Քրիստոս վէ քէնտի առաքեալլարընն պինա իյլէտիքլէրի ամիդ մէղհէպէ օլան մէյլիյամթընը վէ Բաբա վէ ձիզվ իթմէրին իհտասա չալը շորզ լարը եէնի մէղհէպէ օլան մուսալէֆիթինիզի խապամ իյլէմիշսինիզ։

“Ամիդ Դամթալիքլէր իսմինին, պիր տին վարդապետութիւնա վէ խուսուսի իլէ պիր իսլահաթ բրօկրամընա շումուլի վար սը։ Դամթալիք քիլիսէսինին տուր էնտիշլէրի վէ էհլի թադվալարընն պունճա իսահիշ իլէ ֆազամի պէյհուտէ եէրաէ իսատա իթմէքլէրի իշ պու իսլահաթ իճրասընն լապիւտա օլտուղունու, մուդատէմ պունա մանի օլանլար պիլէ թաստիգ իսէյօրլար։ Բօմա սարայընն եէնի իճրա կիրէտիյի պիր չօղ թէշէպպիւսլարը այան աչիքեար կէօսթէրմիշլէր տիր քի, պունան պէցլէ քիլիսէնին պագը գալմասը իշ ին միճէրբէտ իսլահաթա միհթաճ տը։ Ֆիլ հաղըղա, իշ պու իսլահաթա թէշէպպիւս իշին պիզէ գուվվէթ էքսիկ կյօր, ֆազամի պիզ օնու էլէ կէչիրէպիլիրիզ վէ իսէճէյիզ տիր։ Հէմէֆքեարլարը աղ օլան պիր ատարտա ղիքրինի կէչմէք խսթէմէտիյիմ պիր ատտը եանի Մաշիւվէլլի չու հաղրդամը եանի “պիր նիզամամէճէ մադը օլունաճագ իսլահաթ էասաճա օլ Ղալը տը բ” տէմիշ տիր։ Եամ ամիդ Դամթալիքլէր, պիզ, քիլիսէյէ քիւսթաիճա եէնի չէյլէր տախիլ իթմէյէ էլ ամթմայաճագընընը, իլա միւսթաղ պէլին սը բրընը, հալը սապըդ իլէ պուլաճագընընը։

Տէվամ

ՊՈՒԼԿԱՐ ՄԷՍԷԼԷՍԻ

Կէչէն սալը կիւնիւ, բիւթպէթլու Բում բաթրիյի իլէ Պուլկար դօմիսէրլէրի պէյնինտէ եէնի պիր խթիշարէ վուդու պուլաճագ իտի. ֆազամի բաթրիյի միւշարիրէյհ, նամիզաճ օլաուղունու միւմայիլէյհիւմէ կիպի քէօր վէ եախօտ զայիֆ պիր հիւքիւմէթ պուլսունլար։

“Էֆէնտիլէր, պիզէ կէլինճէ, պիզ, 1864 սէնէսինին Սիլլապուսունուն շակիրտլէրի վէ Աւսթրիա Գօնգօրտասը թարաֆտարլարը տէյիլիզ, վէ մէնաֆիի ըուհանիյէ բէրտէսի ալթընտա էօրթիւլմիւշ օլարագ, հիչ պիր կէօնա բօլիթիգաճա իսլահաթա թէշէպպիւս իթմէյիզ, վէ պէցլէ պիր նէյէթ իլէ պիզի գուլլանմայա քիմսէյէ միւսաատ իյլէմէյէճէյիզ տիր։ Պիզիմ եուլընը պիր նէյէթիմիզ վար սը սատի, ամթալարը-մըզըն թէրք, [illegible] օլտուղու վէ վալիտէլէրիմիզին, սինին սէպալէթիմիզէ վէ միւտերրիսլէրիմիզին, մէքթէպլէրիմիզէ վէ բաբասալարընընին քիլիսէլէրիմիզէ պիզէ էօյրէթմէք-լէրի տինի Դամթալիքլէյի մուհաֆազա իթմէք, վէ պիզի ալթընտա մահվ իթմէք իսթէտիքլէրի էնգաղլարը տիպկնատ, քիլիսէյի խէլաս իսէրէք պիզ զամթ քէնտիմիզի խէլաս իյլէմէք տիր։

“Խայր, պէնիմ հէմէֆքեար օլտուղում հարէքէթ, պիր միլլէթ այիա պիր տայիրէտ մահտուտ օլմայընչ, ալէմին հիչ պիր հիւքմտարընին իսթալընը գապուլ իսէմէղ, բօլիթիգաճա սէրպէսթ տիր վէ մէղհէպճէ տէ Դամթալիք տիր։

“Պու պապատ էֆքեարը ումումիյէնին չայանը թայիպ պիր եէրի եօգ. չիւնքի էֆքեարը ամմէ, սիզէ վէրիլէն “Ամիդ Դամթալիքլէր” նամընը թաստիգ իյլէտի։ Իշ պու սատէ լաֆզ իլէ, Ցիսուս Քրիստոս վէ քէնտի առաքեալլարընն պինա իյլէտիքլէրի ամիդ մէղհէպէ օլան մէյլիյամթընը վէ Բաբա վէ ձիզվ իթմէրին իհտասա չալը շորզ լարը եէնի մէղհէպէ օլան մուսալէֆիթինիզի խապամ իյլէմիշսինիզ։

“Ամիդ Դամթալիքլէր իսմինին, պիր տին վարդապետութիւնա վէ խուսուսի իլէ պիր իսլահաթ բրօկրամընա շումուլի վար սը։ Դամթալիք քիլիսէսինին տուր էնտիշլէրի վէ էհլի թադվալարընն պունճա իսահիշ իլէ ֆազամի պէյհուտէ եէրաէ իսատա իթմէքլէրի իշ պու իսլահաթ իճրասընն լապիւտա օլտուղունու, մուդատէմ պունա մանի օլանլար պիլէ թաստիգ իսէյօրլար։ Բօմա սարայընն եէնի իճրա կիրէտիյի պիր չօղ թէշէպպիւսլարը այան աչիքեար կէօսթէրմիշլէր տիր քի, պունան պէցլէ քիլիսէնին պագը գալմասը իշ ին միճէրբէտ իսլահաթա միհթաճ տը։ Ֆիլ հաղըղա, իշ պու իսլահաթա թէշէպպիւս իշին պիզէ գուվվէթ էքսիկ կյօր, ֆազամի պիզ օնու էլէ կէչիրէպիլիրիզ վէ իսէճէյիզ տիր։ Հէմէֆքեարլարը աղ օլան պիր ատարտա ղիքրինի կէչմէք խսթէմէտիյիմ պիր ատտը եանի Մաշիւվէլլի չու հաղրդամը եանի “պիր նիզամամէճէ մադը օլունաճագ իսլահաթ էասաճա օլ Ղալը տը բ” տէմիշ տիր։ Եամ ամիդ Դամթալիքլէր, պիզ, քիլիսէյէ քիւսթաիճա եէնի չէյլէր տախիլ իթմէյէ էլ ամթմայաճագընընը, իլա միւսթաղ պէլին սը բրընը, հալը սապըդ իլէ պուլաճագընընը։

Տէվամ

ՊՈՒԼԿԱՐ ՄԷՍԷԼԷՍԻ

Կէչէն սալը կիւնիւ, բիւթպէթլու Բում բաթրիյի իլէ Պուլկար դօմիսէրլէրի պէյնինտէ եէնի պիր խթիշարէ վուդու պուլաճագ իտի. ֆազամի բաթրիյի միւշարիրէյհ, նամիզաճ օլաուղունու միւմայիլէյհիւմէ խապէր վէրմիշ տիր։ Լաքին օլ կիւն վէ ֆէրտասը կիւնիւ, բաթրիգի միւշարիրէյհ, խարիճիյէ նազըրը տէվլէթլու Սէրվեր բաշա հաղրէթլերինէ Պօղազ իչինէ կիտէպիլմիշ տիր։

Ցիւն ախշամ, Պուլկար դօմիսէրլէրի պու կիւն եանի ճիւմա կիւնիւ միւբագաթ օլունաճաղընը խապէր վէրմիշլէր տիր։

Իշ պու գիյլ ու գալ վէ միւզաքէրաթըն նէթիճէսի նէ՞ օլաճաղընը պիլմէյիզ, ֆազաթ իշիթմէյիմիզէ նազարէն, Սթամպօլսա միւթէմէքքին իքի պին Պուլկարտան միւթէճավիզքէսան թարաֆընտան իմզալանտըղը հալտէ, չէտիտ պիր բրօթէսթօնամէ պու կիւն մուվազդաթ մէճլիսէ թագտիմ իտիլէճէք տիր։

Իմզա սահիպլէրի, Պուլկար քիլիսէսինէ տայիր ֆէրմանը ալի ահքեաժընա միւթաալըդ օրնայան հէր նէվի ուզլաշմայը վէ թէսալիրի բէտտա իտէյօրլար։

Մատտէի ճարիյէ աղը պիր սուրէթ քէսպ իտէյօր։

Գուրիէ տ'Օրիան.

ՄՕՆՍԻՆԵՈՐ ՖՐԱՆՔԻՆԻՆ ՄԷՄՈՒՐԻՅԷԹԻ

Մօնսինեօր Ֆրանքի տիւնքի կիւն Մէսաժըրի բօսթա վաբօրու իլէ Մարսիլեա թարիդի իւզրէ Բօմայա ադիմէթ իյլէտի։ Մալիմ տիր քի, Քիւրսիի չէրիֆին սէֆիրի, հէման ալթը այ միւտտէթ զարֆընտա շէհրիմիզտէ իգամէթ իյլէմիշ, վէ իշ պու միւտտէթի իգամէթինտէ, գօնգօրտա օլմասընը հալտէ, պէլքի Քիւրսիի շէրիֆին, սէվլէթի ալիյէ թէպասը օլան դամթալիքլէրին մէսալիհի ըունկլէրինէ սօղ ըուտան սօղ ըու միւտավսէլէյ մուդթէտիր օլտուղունու միւպէյյին պիր մուզակէրէնամէ ադտը իչին նէզտի Պապը ալիտէ միւքէրրէր թէտատիրէ թէշէպպիւս իթմիշ տիր։

Պու նէյէթէ մէպնի Ալի բաշա իլէ աչըլան միւզաքէրամընը մուխթէլիֆ սուրէթլերինի մուդատտէմա հիքայէ վէ պէյան իթմիշ օլտուղումուդտան, պու կիւն շու դատարընը պէյան իլէ իքթիֆա իսէրիզ քի, էկէրչի ճէրէյան իտէն միւզաքէրաթ, Ալի բաշանընն վէֆամը իլէ պէրաբէր դարալկիր օրմուշ իտի, Մօնս. Ֆրանզի սահիհէն խմիհտալը մանթլուպ օլունան մուդավէլէնամէյի ադտ մուվաֆֆաղ օլաճագ իտի, չիւնքի մութէվէֆֆա Ստամբուլամ, Քիւրսիի շէրիֆին էֆքեարընը հուսուլա կէթիրմէյէ խատտէթէն մէյեալ իտի։ Միւզաքէրաթի պիր դաչ հաֆթա մէքս օլտուղտան սօղրա, Մօնս. Ֆրանքի դամթ օլունան միւզաքէրամը թէքրարէն էլէ ալրշ իսէտ, իճրասընա չալըշըղը նէյէթէ վասլ օլմադ իչին ճիւզի իւմիտի վար իտի։ Բօմա բիսպոպոսունուն պագը եէնի թարիդ վէ թէշէպպիւսլէրտէն սօղրա, Պապը ալի, պու կիւնլերտէ Քիւրսիի շէրիֆ էլչիսինէ խիթապէն եազըլը պիր բէամի թէպլիղամամէ իլէ միւզաքէրաթը դամթ իթմէյէ դարար վէրմիշ, վէ պու վէճհ իլէ հիւքիմէթի Սէնիյէ, Տէվլէթի ալիյէ թէպասը օլան Դամթալիք դավվարը իլէ օլան միւնասէպաթը իպդա իտէն մէպոտէլէրի թէքրարէն թաստիգ իտէյօր, վէ Աղիվ Բէյէրին մէսալիհի ըուհանիյէտէ տօղրուտան տօղրու միւտախէլէսի օլտուղունու պիրինճի տէֆա օլարագ թանը յօր։ Էղ ճիւմլէ, Բօմա պաղը բուհանի միւնազաաարատան տօլայը միւզաքէրամի օլունտուգտա, մէսայիլի մէղքիւրէ հագդընտա, պունտան պէցլէ Ֆրանսանընն վէ մուահէտաթ իլէ թաստիգ ըլընմը չ օլան ահքեամը միւնաբերիճէսինէ թէվֆիգան, չիմտիյէ գատար թէշէպպիւս իտէն սայիր համի տէվլէթլերին թէէսիրի դալմայաճաղը զանն օլունյօր։

Պիզիմ ալտըղըմըզ մալիւմաթա նազարէն, թէպլիղամնամէի մէղքիւրտէ, Լրմէնի Դամթալիք միւնազասընընն զիքրի օլմայըպ, ֆազաթ չու աղնաշըլըը քի, մէսելէի մէղքիւրէ նասըլ քի մալիւմտիր, անընն թէավ իյէտի, Մ. Ֆրանքինին իլթիզամ իյլէտիյի մէվատտը մէմուրէի մուհիմմէսինատէն պիրի իտի, պէր թարաֆ օլմուշ տուր։

Պալէատտէ պէյան իյլէտիյիմիզ թէպլիղամնամէ, քի մէնսինեօր Ֆրանքինին նէյէթինէ պիր տատմի մուվաֆֆագիյէթ սայըլապիլիր, միւմանիյէյհին մէմուրիյէթինէ պիր նէթիճէ վէրմիշ տիր։

Լէվանթ Հէրալտ.

Լա Թիւրքի դաղէթասը տախի պու պապատ պէյանը էֆքեար իյլէտիյի սը բրատտա, մէնս. Ֆրանքինին, հէյէթի վիւքէլա նէզտինէ կիթիքաէ, էսկիտէն պէրու Ցեվլէթի ալիյէ թէպասը օլան դավվարընն հայիզ օլտուղարը իմթիյազամ վէ միւսաատթը մուհաֆազատան մատտա, մէվատտը պէլէտիյէտէ հէր նէվի միւտախէլաթը բէտտա իթմէք գարարը դավ իտէ պուլմուշ օլտուղու վէ միւմանիյէյհ Ցեվլէթի ալիյէնին իթթիխազ իթտիյի բօլիթիգայի մէշրուտասընը թադտիր իտէճէյինի պիլմիրմիշ տիր։

ԳԱՅՍԷՐԻՅԷՏԷՆ ԹԱՀՐԻՐԱԹ

1871 հոկտ. 8 Գայսերիյէ,

Լէֆէնտիմ...

Իմթիյազամը մէղհէպիյէնին անպէան թէզայիւտ վէ թէմանիյէթինէ մանթպուտ մուֆախխամընընը օլան Ցեվլէթի Օսմանիյէնին միւէսսէս օրակէլէն թանղիմաթը խայրիյէլէրինէ գամթան նօղտանիյէթ օրնայուպ ֆազամ նիզամաթը մատտալէթի ռէնիյէյէ ըսըղըյլա աշնա օրնայան վէ պէլքի խրիսթիյանընը ըուհունա սօղուզ ճանը լա պագան միլլի տայիրէյի ղայրի միւթէմէտտինէյի մէպէքի միւթէմէտտինէյէ իսխալա զաղէթալարընն ֆախէյի քէսիրէսի օլտուղտա ճիւմլէ ինտիրէտ միւսէլլէմ օլտուղունան զաղէթայի միւթէպէրինիզտէն պիր մըղտար մահէլ պտխշ ղըլընը բ իսէ վուդուամը ամիյէնին տէրճինի միւսթահազդ կէօրիւրսիւնիզ։

Շէյլէ քի թէպտայը Ցեվլէթի ալիյէտէն տեր ալիյէտէ Թունկըրղատէ սատտէթու Եավէր պէյ էֆէնտինին հէմշիրէլերի իսմէթլու Թադուհի վէ Հանըմ վէ Թերեղիկ հանըմլարընն հիմէմի նազտիյէլերիյլէ Դայսերիյէտէ Պէցիւք պաղչէ նամ մահէլլէտէ միճէատտէտէն ինչա իթտիրթմէքտէ օլտուղարը իսլատէթխանէի տիյանէթ ալէամէնին թէմէլլերինէ վաղ օլունաճագ սէնքի մախսուս մուդատտէսէսինին ըէմի թադտիսինի մէտինէի մէղպուրէտէ Էրմէնի Դամթալիք մուբախխասը ֆազ իլէթլու Պօղոս էֆէնտի Լամանուէլեան հաղրէթլերի մահը իլուլուն Երկրրմի ալթընճը բաղար կիւնիւ իճրա իյլէմիշ տիր, Եէվմի մէղպուրտէ քիլիսէտէն չըղըլըպ, ճէմիյէթլէ խընճա խընճ մահէլլի մէղպուրէ կիտիրէրէք ուսուլիմիղէ թէֆիպան տուալէը իճրա վէ պատէմտա էֆէնտիի միւմանիլէյհին էլպիսէի բուհանիյէսինի իքսա իտէրէք էտիյէ մուդթազիյէլերինի իյֆատան սօղրա լազըմ կէլէն նէսաիհի միւթէսսիրէսինին նիհայէթինտէ միլլէթի մէրդումէ ըուէսասընտան Աբրահամ էֆէնտի խորասանեանընն իրատ իյլէտիյի ամթիլ պէյան նութդուն հէնկեամընտա ամամ ու էտնա վէ ղիքիր ու իւնաս պիլ ճիւմլէ էհալիի միւթէրաքիմէնին տիհանընտան չըգան ամին սէտայը մէսէրրէթ իհթիվասը բէսիտէի թազը սէմա վէ պու եիւզտէն դըլուպու նաչիրանէլերի իհեա օլունտուղու ադիպինտէ դալֆա էֆէնտիյէ ճիւմլէ թարաֆընտան հէտիյէյի մախսուսէլեր իթասըլա խէնտան վէ պու ճիհէթլէ շալիման իյլէմիշլեր տիր։

Ձէնապը պարիյէ ֆէրիզէի թէմճիա վէ թէազիմի էտա վէ հուզուրու իրահիյէլերինին էտասը ֆէրիզէի ղիմմէթիմիզ օլան ադա ու սաղաթ վէ մունաճաթընընը ճէմիյէթլէ իյֆատ իթմէք նէյէթի խայրիյէսիյլէ պու տէֆա պինա վէ ինչասընա իմթիտար օլունան իշ պու իսլատէթխանէի տիյանէթ ալէամէնին մինէլ այնու էճատատ քիլիսէ թէմելլերինէ վաղ օլունաճագ մուգատտէս սէնքի մախսուսինին եէվմի մէսուտ թադտիսինտէ դըյաս իլ քէպիր ալէս սաղիր քիւլլի էֆալը խայրիյէ վէ մէճմուի էմալ սէվապիյէնին մէնպաը միւմթէնի իլլինթիզաֆը օլան սայէյի տալթանաթը՝ սէնիյէտէ պի հաղգընն մէֆքուզ օլտուղումուզ։ Շիւքրիւ աղիմ վէ շիւքրիւ էպէտ-յէտէն պէտ իթմէք ճիւմլէմիզինին հիսատահիհի ատրունի վէ սատտագաթ կիւզարիսի օլտուղունտան իշ պու ըէմմի թադտիսի թէշրիֆէ բաղպէթ պույուրան միւթէհայիղանը բուհանիյէ ու տիւնեավիյէ վէ ճէմիյէթի ամամիյէյի տինտարան իլէ պիլ իթթիֆագ մէֆքուզ օլտուղումուզ էտիյէի խայրիյէնին թադտիր պարկէտը բաղպիլ ալէմինէ բէհպէրիյէթէ խալթատը բիւր իֆթիխար իլէ սավթը էնտաղ վէ տէսթ քիւշա օլաղ ճիւմլէնիզի էտայի ֆէրիպէյի տիւտա վէ միւնաճաթը տավէթ էտէրիմ։

Զիւնքի եէտի միւէյյիտի Միւլիքանէլերինէ վէտիյէյի ճէնապը պարի պուլունտուղումուզ քեաֆիֆէյի սընրի թէպէյի շահանէլերինին հէր ճիհէթլէ թէմանիի հուսուլի սատտէթ հալի ադաէմ էֆքեարը խայրիյէթ իպտիտայը փատիշահանէլերի օրարագ ճիւլիսի մէյ ԱՆԷթ մէհնուս Հիւմայունլարը կիւնիւնտէն պէրու ղուհուրա կէլէն հիմէմի մախսուսէյի շահանէլերինին համտ օլտուն ըէք չօղ սէմէրէի նաֆիսլարը մէշհուտ օլուպ միլք ու միլլէթիմիզին մէէմուրիյէթ վէ սերվէթի վէ դատր ու հայսիյէթի ան պէ ան թէզայիւտ վէ միլլի մուխթէլիֆէսինին իմթիյազամը մէղհէպիյէսինէ թէէքիտ պույուրտուղունտան պահս ըլա հէր տիյն ու մէղհէպտէ պուլունան քեաֆիֆէի թէպտայը շահանէլերի հադգըրընտա պիրա խթիմնա էմնիյէթի ճան ու մալ վէ մահֆուզիյէթի նամուս իչ ին էճատատը ազամարընտան պէրու ղուհուրա կէլէն տատը խայրիյէ վէ նիյամը խալահիյէլերինի թաստիգ վէ թադրիր պի լէ պիզ զամթ թարաֆը էշրէֆի բաթիշահանէլերինտէն տախի վատ վէ իհսան պույրուլմուշ օլան թէէմինամթ վէ մուաֆիյամը հաղըրէլերինին բույեթ ու մուայէնէսինէ պիր տէլիլի ալէնի օրնադ զըմիրնտա Գայսերիյէ կիպի պիր պէլտէի ճէսիմէսինտէ էմնալը միսիլու Լրմէնի Դամթալիք միլլէթինէ մանսուս օրնադ իւզրէ իշ պու քիլիսէնին տախի ինչա վէ

ՈՎՏՈՒՈՂ ՀՅՈՒՍԱՍԷՓ

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ԳՈՂԳԱԹԵՂ ԵՆՔ

ԱՍՈՒՄԱԾՈՅՆՆ Է Ի ԳՈՂՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽՎԵՐՔ

ԳՈՂԳԱԹԵՂ ՀՏԳՎԱԾԱՅՆՆ ՎԱՌՈՒ ՎԱՂԳ ՆՈԵՄԲԵՐՈՎ 16

Ամենայն ազգաց ազգասիրաց ուրախալի է լսել, թե ինչպես Ռուսաստանի Գերագույն Գաղտնի Խորհուրդը, Ազգային Սահմանադրական Ժողովի հրամանով, ուսումնասիրելով Ազգային Սահմանադրության նախագիծը, հավանություն տվեց նրան։ Ինչպես հայտնի է, Ազգային Սահմանադրական Ժողովը 111 ատենագրի Ժողովի է՝ ատենապետությամբ Գրիգոր Օրբելյանի։ Ազգային Սահմանադրական Ժողովի նախագիծը Գերագույն Գաղտնի Խորհրդի կողմից ենթարկվեցավ մի քանի փոփոխության։ Ինչպես տեղեկանում ենք, Գերագույն Գաղտնի Խորհրդի նիստերը տևեցին մի քանի ամիս։ Գերագույն Գաղտնի Խորհրդի նիստերի ընթացքում Ազգային Սահմանադրական Ժողովի նախագիծը ենթարկվեցավ հետևյալ փոփոխությունների։ Ազգային Սահմանադրական Ժողովի նախագիծը ասում է, թե Ազգային Սահմանադրական Ժողովը բաղկացած է լինելու 111 անդամներից։ Գերագույն Գաղտնի Խորհուրդը գտավ, որ Ազգային Սահմանադրական Ժողովը բաղկացած լինելու է 111 անդամներից։ Ազգային Սահմանադրական Ժողովի նախագիծը ասում է, թե Ազգային Սահմանադրական Ժողովի անդամներ ընտրելու իրավունք ունեն հետևյալ ազգերը։ Գերագույն Գաղտնի Խորհուրդը գտավ, որ Ազգային Սահմանադրական Ժողովի անդամներ ընտրելու իրավունք ունեն հետևյալ ազգերը